

Tartalmi kivonat:

Szakdolgozat címe:

Óvodaiskola program a pécsi Apáczai Csere János Nevelési központban

Készítette: Fekete-Szekretár Kinga

Óvodapedagógus szak, alapképzés, levelező munkarend

Neveléstudományi intézet kaposvári Campus

Belső témavezető: Dr. Podráczky Judit PhD, tanszékvezető, egyetemi docens

Az óvoda-iskola átmenet kérdésköre komplex jelenség, melyet több oldalról lehet megközelíteni és vizsgálni. A téma kutatói és a gyakorlati szakemberei évtizedek óta keresik a megoldásokat az átmenet nehézségeire, a problémák jelentős része azonban mind a mai napig fennáll, anélkül, hogy érdemi változás történt volna.

Az átmenetek könnyebbé tételére különböző megoldásokkal, stratégiákkal próbálkoztak a korábbiakban. Több szakirodalom is említi, hogy a pécsi Apáczai Nevelési központban rendkívül jó szemléletű kezdeményezés indult 1981-ben. Lényege, hogy az alsós tanítók is szereztek óvodapedagógus diplomát, bekapcsolódtak a gyerekek óvodai nevelésébe nagycsoportban, az intézményváltás során pedig az óvodapedagógusok (akik szintén tanítói végzettséggel is rendelkeztek) is kísérték tovább a gyerekeket az első osztályba. Számomra ez a gondolat nagyon szimpatikus és támogató a gyermekek felé, ezért választottam ezt a szakdolgozatom témájaként.

A dolgozatom első felében azt ismertetem, hogyan jutottunk el a különböző óvoda-iskola átmenetet segítő programokig, valamint milyen fejlettségvizsgáló rendszereket használtak, illetve használnak ma is. Ezt követően bemutatom, hogy milyen alapvető készségekkel, képességekkel kell rendelkeznie egy iskolaérett gyermeknek. Majd kitérek néhány óvoda-iskola átmenet megoldására készült modell, program bemutatására. Végül pedig a pécsi Apáczai Csere János Nevelési Központ óvodaiskola programját ismertetem, és a kutatásom során kapott eredmények alapján bemutatom a program jelenlegi működését. Az volt a célom, hogy megvizsgáljam mi maradt fent az egykori modellből, továbbá milyen módon segítik jelenleg a pedagógusok a gyermekeket az átmenet időszakában. Az óvodaiskola program

mai helyzetének feltárására az interjút találtam a legmegfelelőbb módszernek. Az interjúim során leginkább óvodapedagógusokat tudtam elérni.

Összeségében úgy gondolom, hogy a kutatásom nem volt eredménytelen. Sok pedagógussal beszélgettem, akiknek a beszámolója alapján betekintést nyerhettem az óvodaiskola programba. A program ugyan már nem működik, de az idősebb pedagógusok viszik tovább magukkal ennek az értékét, és a mai napig próbálják csökkenteni különböző egymástól tanult módszerekkel az óvoda-iskola átmenet nehézségeit a gyerekek számára. A program kiválóan oldotta meg azt a nehézséget, amit a rendszer az intézményváltás időszakában a gyermekek elé állít. Azáltal, hogy az óvodaiskola program biztosította a személyi állandóságot és az abszolút bizalmat a gyermekek és szülők számára egyaránt, a gyermekeknek sokkal kevésbé volt nehéz egy új környezethez alkalmazkodniuk. Úgy gondolom, hogy ez egy nagyon hatékony program volt, amely kiválóan működött.

Viszont, ha nagy léptékben gondolkodunk, és egy teljes város minden óvodáját, és minden iskoláját nézzük, akkor az átmenet nehézségeit csak úgy lehetne megoldani evvel a programmal, ha minden gyermek az adott iskola óvodájába járna és az adott iskolába menne tovább. Mivel ma szabad óvoda- és iskolaválasztás van, erre egészen egyszerűen nincsen lehetőség. Mivel rengeteg helyről, esetleg másik városból is érkeznek a gyerekek, az elsős tanítók nem tudják felkeresni az összes leendő elsős gyermek óvodáját és pedagógusait. Úgy gondolom, hogy ami az óvodaiskola programból megmaradt, az jó áthidaló megoldás. Az iskolában a mai napig megszervezett programok egyértelműen a betekintést, a megismerést segítik elő a gyermekek és szülők számára. Tapasztalataim szerint ezek az iskolanyitogató programok már a legtöbb iskolában jelen vannak. Az átmenet megkönnyítése mindkét intézmény érdeke, ezért az egymáshoz való közelítés lehet a jó megoldás az átmenetből adódó problémák csökkentésére.